دلمانځه او اوداسه مسایل

سیداحمد(ذهین)

Ketabton.com

دلمانځه او اوداسه مسایل

سیداحمد(ذهین)

1/11/

سه مسایل

Helmar

S-A-Z

1/11/13

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلمانځه او وداسه مسایل

ترتیب کوونکی اولیکوونکی:سیداحمد(ذهین)

کال: ۲۰۲۱ \ ۱۳۹۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب پیژندنه

دکتاب نوم	:	دلمانځه او اوداسه مسایل
مرتب	:	سیداحمد(ذهین)
کمپوز	:	سیداحمد(ذهین)
تصحیح	:	سیداحمد(ذهین)
موبایل شمیرې	:	0784459425 / 0731317240
ایمیل ادرس	:	shaistasayedahmadzaheen@gmail.com
فېسبوک	:	sayed ahmad zaheen

(ټول حقوق دلیکوال سره محفوظ دي)

(ډالی دې وي ټولو هېوادوالوته)

(ددی کتاب هر ډول چاپ، کاپی او برقی نشر بغیر د مؤلف د اجازی څخه منع دی)

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

داوداسه برخه

اودس:دمعینو اندامونو وینځل اومسحه کولو ته اودس وایی.

داوسه حکم:اودس کول دلمانځونو داداکولو لپاره فرض دی.

مسحه:په یوشي لاس راکښلو یا راتېرولو ته وايي.

داوداسه فرضونه:داوداسه فرضونه څلور دي.

۱:دټول مخ مینځل(دسر له ویښتو څخه د زنې ترلاندینی برخې پورې اودغوږو تر نرمی پورې).

۲:دلاسونو مینځل ترڅنګلو پورې.

۳:دسر دڅلورمې حصې مسحه کول.

۴:دپښو مینځل تربښنګرو پورې.

داوداسه سنتونه:داوداسه سنتونه پنځلس دي.

۱:نیت کول.

۲:داوداسه په پیل کې د(بسم الله الرحمن الرحیم) ویل.

۳: درې ځله دلاسونو مینځل.

۴: درې ځله دخولې مینځل.

۵: درې ځله دپزې مینځل.

۶:مسواک وهل.

۷:دږیرې خلالول.

۸:دګوتو خلالول(ددواړو لاسونو ګوتې یو په بل کې اچول اودهغو خلالول).

۹:دمخ ،لاسونو او پښو(لومړی ښي اندامونه اوبیاچپ اندامونه)درې ځله مینځل.

۱۰:په ټول سربانديې مسحه کول.

۱۱:دغوږونو شا اومخ په نویو اوبو مسحه کول.

۱۲:لومړی دښي غړو مینځل.

۱۳:اوداسه کې ترتیب مراعتول.

۱۴:پرله پسې داندامونو مینځل.

۱۵:دمینځلو په وخت کې داندامونو مُښل.

داوداسه مستحبات:داوداسه مستحبات پنځه دي.

۱:داوداسه په وخت کې نسبتاً په جګ ځای کېناستل چې جامې لندې نشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲:داوداسه په وخت کې دځلکوسره خبرې نه کول.

۳:په اوداسه کې دچاڅخه مرسته نه غوښتل(مګر داچې عذر ولري بيامشکل نلري)

۴:که ګوتمی يې په ګوته اغوستلي وي دهغې خوځول چې لاندې ځای يې پاک شي.

۵:په ښي لاس دخولې مينځل او په چپ لاس دپزې مينځل.

داوداسه مکروهات:داوداسه مکروهات دسنتونو اويا دمستحباتو ترک کول يعني پرېښودل دي.

داوداسه ماتوونکي:داوداسه ماتوونکي آته دي.

۱:له بدن څخه دبولو ،باد،غايطه موادو په خارجېدو سره.

۲:دبدن څخه دويني او زوې خارجېدل.

۳:په ډکه خوله قی کول.

۴:بې هوشي.

۵:لېونتوب.

۶:نېشه کول(دنېشه يی موادو استعمال).

۷:په لمانځه کې په زوره(قهقهه)خندل.

۸:په اړخ اويا ډاډه خوب کول(هغه خوب چې داوداسه دماتېدو امکان په کې وي).

داوداسه طريقه:لاندې نهه خبرې پکې دي.

۱:داوداسه لپاره په زړه کې نيت کول اود(بسم الله الرحمن الرحيم)ويل.

۲:دواړه لاسونه تر مړوندو پورې درې ځله مينځل اوددرې ځله مينځلو څخه زيات مکروه دي.

۳:درې ځله په خوله اوبه تېرول اومسواک وهل بيا درې ځله په پزه اوبه تېرول اوپه چپ لاس سره دهغه پاکول.ددې اوبو څخه مراد دخولې اوپزې پاکول دي.

۴:درې ځله دمخ مينځل ديو غوږ دنرمۍ څخه دبل غوږ ترنرمۍ پورې اودتندي له ويښتانو تر زنې پورې.اود ږيرې خلالول.

۵:دواړه لاسونه سره له څنګلو درې ځله مينځل لومړی دښي لاس مينځل اوبيا دچپ لاس مينځل که ګوتمه يې په ګوته وي دهغه ښورول چې لاندې ځاي يې پاک شي.بيا ددواړو لاسونو ګوتې يوپه بل کې اچول اودهغو خلالول.

۶:دټول سر مسحه کول داسې چې غټه ګوته اود شهادت ګوته جلاکړې پاتې نورې ددواړه لاسونه درې درې سره ولګوي دګوتو دننی حصې دې دتندي له ويښتانودڅټ لورې ته تر آخره کش کړي بيا دې ددواړه لاسونو ورغوي دڅټ له لورې دمخې په لور راوګرځوي چې ټول سر مسح شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷:دواړه غوږونه مسحه کړی چې دشهادت ګوتې په غوږونو کې داخلې اوغټې ګوتې په دغوږ بېرونی حصه مسحه کړي.

۸:ددواړو پښو مینځل دبښنګرو سره او دګوتو خلالول دلاسونو دګوتو په رقم.

۹:دشهادتین او دعاء ویل(اَشهَدُ اَنَ لا الهَ الا اللهُ وَحدَهُ لاشَرِيكَ لَهُ وَاَشهَدُ اَنَ مُحَمَّداًعَبدُه و رَسُولُه).

دلمانځه برخه

لمونځ(الصلاة):الصلاة په لغت کې دعا ته ویل کیږي.او په اصطلاح کې عبارت دی له مخصوصو اقوالو او افعالو چې په تکبیر(الله اکبر)سره شروع کیږي اوپه سلام سره ختمیږي.

دلمانځه دپرېښودو حکم:په لاندې ډول دی.

۱:دلمانځه له فرضیت نه انکار کفر دی.

۲:دسستی اولټی له امله نه کول فسق دی.

دلمانځه شرطونه(باندني فرضونه):دلمانځه شرطونه آته دي.

۱:په پاکو اوبو اودس کول.

۲:دسختې اوسپکې مردارۍ څخه دځیلې جامې پاکوالی.

۳:دلمانځه دځای پاکوالی .

۴:دمردارۍ څخه دبدن پاکوالی.

۵:دعورت پټول.

۶:دقبلې لوري ته مخامخ دریدل.

۷:دلمانځه دوختونو پیژندل.

۸:دلمانځه نیت کول.

دلمانځه ارکان(داخلي فرضونه):دلمانځه ارکان شپږ دي.

۱:تکبیر تحریمة(دشروع الله اکبر)ویل.

۲:په لمانځه کې ولاړه.

۳:قرائت ویل که یوآیت هم وي.

۴:رکوع کول.

۵:سجده کول.

۶:آخیره ناسته د(التحیات)ویلو په اندازه سره کول.

دلمانځه واجبات:دلمانځه واجبات اوه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱:سورة الفاتحة(الحمدالله)ویل.

۲:اوله ناسته کول.

۳:په آخیري ناسته کي التحیات ویل.

۴:دامام لپاره په زوره قرائت ویل په هغو ځایو کي چي په زوره ویل کیږي.

۵:دامام لپاره په کراره قرائت ویل په هغو ځایو کي چي په کراره ویل کیږي.

۶:په وترو کي دعا قنوت ویل.

۷:رکنونه په اطمنان سره اداکول.

دلمانځه سنتونه:دلمانځه سنتونه دوه ویشت دي.

۱:دنارینه لپاره په تکبیر تحریمة کي دغوږونو تر برابری،اودښځو لپاره داوږو تر برابری لاسونه پورته کول.

۲:دتکبیر تحریمة څخه وروسته دثناء ویل.

۳:په لومړي رکعت کي د(اعوذ بالله من الشیطان الرجیم)ویل.

۴:د(بسم الله الرحمن الرحیم)ویل.

۵:دفاتحي دسورت څخه وروسته د(آمین)ویل.

۶:درکوع څخه وروسته د(سمع الله لمن حمده)ویل.

۷:د(سمع الله لمن حمده)څخه وروسته د(ربناولک الحمد)ویل.

۸:هر رکن ته دانتقالېدو لپاره دتکبیر(الله اکبر)ویل.

۹:په رکوع کي دزنګنونو دسترګو په سر،دلاسونو ایښودل چي ګوتي یې پراخه نیولې وي.

۱۰:په رکوع کي(سبحان ربي العظیم)اوپه سجده کي(سبحان ربي الاعلی)ویل.

۱۱:دښي پښې ودرول اودچپي پښې غوړول په دواړو قعدو اوددواړو سجدو په منځکې وربانديې کښېناستل.

۱۲:د(اشهد ان لااله)په وخت کي دشهادت ګوتي پورته کول اود(الاالله)په ویلو سره ښکته کول.

۱۳:دکېناستلو په وخت کي لاسونه په زنګنونو باندي ایښودل.

۱۴:دفرضو په دوه وروستیو رکعتونو کي د(الحمدلله....)لوستل.

۱۵:داماام له لوري دانتقالاتو تکبیرونه (سمع الله لمن حمده)او دسلام لفظ په لوړ آواز سره ویل.

۱۶:په وروستی ناسته کي درود ویل.

۱۷:ددرود څخه وروسته قرآني اومسنونه دعا ویل(اللهم ربنا آتنا...).

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۸:دسلام ګرځولو په وخت کې ښي اوچپ لورته دمخ ګرځول.

۱۹:کله چې مقتدي سلام ګرځوي په نیت کې به هغه خلک نیسي چې کوم دسلام لورته وي.

۲۰:کله چې امام سلام ګرځوي باید مقتدیان په نیت کې ونیسي.

۲۱:مقتدي به دسلام ګرځولو په وخت کې امام هم په نیت کې ونیسي.

۲۲:که چېرې یو څوک یوازې وي دسلام ګرځولو په وخت کې به حفظه ملائکې په نیت کې نیسي.

دلمانځه مکروهات:دلمانځه مکروهات لس دي.

۱:په لمانځه کې بېله عذره چارزانې کښېناستل.

۲:دلاس په ګوتو سره دآیاتونو شمېرل.

۳:په سجده کې دبازوګانو غوړول.

۴:په سترګو سره راسته اوچپ طرف ته کتل.

۵:بېله عذره په لمانځه کې دسترګو پټول.

۶:بېله عذره دسجدې دځای څخه دېرې لیرې کول.

۷:دسستی له امله په لمانځه کې کوشش کول.

۸:په لانځه کې اړږمی کښل،که یې وس نه وو،نو په خوله دې لاس یا لستونې کښېښږدي.

۹:په جامې،لاس،او ږبې سره بازي کول.

۱۰:دصف شاته یوازې درېدل.

دلمانځه فاسدات:دلمانځه فاسدات څوارلس دي.

۱:په لمانځه کې بېله عذره غاړه تازه کول.

۲:په لمانځه کې نوړونکي ته(یرحمک الله)ویل.

۳:دخپل امام(چې اقتدا ورپسې وي)پرته بل چاته فتحه ورکول.

۴:د(لااله الاالله)کلمه ویل که قصداً یې داجواب وو،لمونځ نه صحیح کیږي.اوکه یې دا جواب نه وو،بیا یې لمونځ صحیح کیږي.

۵:په لمانځه کې عورت لوڅېدل.

۶:دغم یا درد له امله دژړا آواز پورته کول،مګر که دخدای(ج)له وېروې،بیا یې لمونځ صحیح کیږي.

۷:په لاس یا ژبه سره دسلام جواب ورکول.

۸:دقضایي لمانځه یادېدل کله چې ترتیب ساقط نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۹:په لاس يا بل اندام سره ډېر کار کول.
۱۰:په قصد يا په هېره سره خبرې کول.
۱۱:په لمانځه کې خوراک اوڅښاک کول.
۱۲:په لمانځه کې(آه يا آوه)يا زګېروی او فرياد کول.
۱۳:په لمانځه کې په زوره قهقهه خندل.
۱۴:په لمانځه کې بې هوشه کېدل.

دلمانځه دفرضونوحکم:دفرايضو اداکول په لمانځه کې حتمي اوضروري دی.
که چيري يې څوک قصداً يا په هېره سره پرېږدي.لمونځ يې نه صحيح کيږي.
بېرته به خپل لمونځ راوګرځوي اوپه سجده سهوه نه راګرځي.
دلمانځه دواجباتو دپرېښودلوحکم:که په لمانځه کې يو واجب قصداً پرېښودل شي.
لمونځ به بېرته راګرځوي او که سهواً ترک شي سجده سهوه لازميږي.

دلمانځه درکعتونو شمېر

ګڼه	وخت	درکعتونو شمېردسنتو		درکعتونو شمېردفرضو	مجموعه
۱	سهار	دوه ۲		دوه ۲	۴
۲	ماسپېښين	شپږ ۶		څلور ۴	۱۰
۳	مازديګر	×		څلور ۴	۴
۴	ماښام	دوه ۲		دري ۳	۵
۵	ماخوستن	دوه ۲	وتر ۳	څلور ۴	۹

دسړي او ښځې دلمانځه ترمنځ توپيرونه:شپږ توپيره دي.
۱:ښځه به تکبير تحريمة په وخت کې لاسونه تر اوږو پورته کوي.او نارينه دغوږو تر څنډو پورې.
۲:ښځه به دولاړو په وخت کې لاسونه دسينې سره نيسي.اونارينه يې تر نامه لاندې.
۳:ښځه به په تولو ناستو کې دواړه پښې ښې طرف ته باسي.اونارينه په څمکه کېني.
۴:په سجده کې به ښځه څنګلې دځمکې دسر سره لګوي.اونارينه يې نه لګوي.
۵:په سجده کې به ښځه څنګلې دزنګنونو سره نښلوي.اونارينه به يې جلا کوي.
۶:په سجده کې به ښځه خېټه له ورانو سره نښلوي.اونارينه به يې جلا کوي.
دلمانځه مکروه وختونه:په لاندې دريو وختونو کې لمونځ صحت نه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱:دلمر ختلو په وخت کې لمونځ کول رواه نه دی.

۲:دزوال په وخت کې لمونځ کول رواه نه دی.

۳:دلمر سترګه چې زیړه شي دلمر تر ډوبېدو پورې دهمغې ورځې دمازدیګر لمانځه نه پرته بل لمونځ رواه نه دی.

دسرې اوښځې عورت

دسړي او ښځې عورت:په لاندې ډول دي.

۱:دسړي عورت:دنامه له غوټې څخه تر زنګنونو پورې،خو دزنګنونو سترګه یې عورت ده او دنامه غوټې یې عورت نه ده.

۲:دښځې عورت:په لمانځه کې دښځې ټول بدن عورت دی،مګر یوازې مخ،دلاس پنجه،اوقدمونه یې عورت نه دی.

غسل

غسل:دغلیظت اوجنابې څخه ځان پاکولو ته غسل وایي.

دغسل فرضونه:درې فرضونه دي.

۱:خوله مینځل درې ځله.

۲:پزه مینځل درې ځله.

۳:دټوله بدن مینځل(درې ځله په ځان اوبه اچول).

دغسل سنتونه:شپږ سنتونه لري.

۱:ددواړو لاسونو مینځل تر مړوندو پورې.

۲:خپل شرمګا مینځل (استنجاء وهل).

۳:دبدن څخه مرداري پاکول.

۴:دغسل مخکې اودس کول مګر پښې به نه پرېولي.

۵:په ټوله بدن باندې درې ځله اوبه تویول.

۶:دغسل په آخر کې پښې په لوړ شي پرېولل.

غسل کول په څو وختونو کې سنت دی:په څلورو وختونو کې.

۱:دجمعې دلمانځه لپاره.

۲:ددو اخترونو دلمانځونو لپاره.

۳:دعرفات په ورځ.

۴:داحرام تړلو لپاره په میقات کې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیت الخلا ته تللو آداب

بیت الخلا ته دتللو آداب:نهه آدابه دي.

۱:باید داسي ځای غوره شي چي دبولو ځاڅکي وروانه لوزي ځان اولباس یې ککړ نه شي.

۲:باید دخلکو له سترګو پناه شي.

۳:بیت الخلا ته دننوتلو څخه دمخه باید(اللهم إنّي اَعُوذُبِکَ مِنَ الخُبُثِ وَالخَبَائثُ)ووایی.

۴:دحشراتو په سرو کې باید بولې ونه شي.

۵: باید په لاره،هدیره،اودخلکو دناستي په ځایونو کې قضای حاجت ونه شي.

۶:بایدد قضای حاجت په وخت کي خبرې ونه شي.

۷:باید دقضای حاجت دقبلي په لوري ونه شي.

۸:په ولاړو اوبو کې باید قضای حاجت ونه کړی.

۹:استنجاء یا(اودس وچول)باید په کیڼ لاس وشي.

دلمانځه او اوداسه مسایلو پای

ومن الله التوفیق

لیکوونکی اوترتیب کوونکی:سیداحمد(ذهین)

ستاسو ددعا په هیله

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library